

Ceļvedis skolotājam

Latviešu valoda un dabaszinības.
Interaktīvs mācību un metodiskais līdzeklis mācību
satura integrētai apguvei (1. - 9. klasei).

Ceļvedis skolotājam ir daļa no mācību un metodisko līdzekļu komplekta, kurā ietilpst:

- Latviešu valoda un dabaszinības. Interaktīvs mācību un metodiskais līdzeklis mācību satura integrētai apguvei skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem (1. - 9. klasei);
- Dabaszinības, latviešu valoda, sociālās zinības un matemātika. Mācību grāmata un metodiskais līdzeklis mācību satura integrētai apguvei skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem (1. - 9. klasei);
- Latviešu valoda un sociālās zinības. Darba burtnīca mācību satura integrētai apguvei skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem (1. - 9. klasei);
- Matemātika un sociālās zinības. Darba burtnīca mācību satura integrētai apguvei skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem (1. - 9. klasei);
- Dizains un tehnoloģijas, dabaszinības un sociālās zinības. Darba burtnīca mācību satura integrētai apguvei skolēniem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem (1. - 9. klasei).

Interaktīvais mācību un metodiskais līdzeklis ir izstrādāts Eiropas Sociālā fonda projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” ietvaros.

Interaktīvo mācību un metodisko līdzekli izstrādāja **Liepājas Universitāte**.

Tā izstrādi un sagatavošanu publicēšanai Liepājas Universitātē vadīja **Dina Betherē**.

Autori: **Inta Znotiņa, Arita Poheviča, Janina Ponomarjova, Inese Stepko un Kaiva Žimante**.

Saturs

Ievads.....	4
1. temats. Ziemas stāsts	5
2. temats. Pavasara stāsts.....	6
3. temats. Vasaras stāsts	7
4. temats. Rudens stāsts	8

Ievads

Mācību satura integrētā apguve 1.-9. klasei

Interaktīvais mācību un metodiskais līdzeklis “Latviešu valoda un dabaszinības” sastāv no 4 tematiem. Katra temata ietvaros ir izveidots stāsts par vienu no četriem gadalaikiem, kuru ir iespējams klausīties gan audio ierakstā, gan lasīt patstāvīgi vai klausīties kā to lasa trešā persona. Notikumu un tā satura labākai izpratnei ir sagatavoti papildus interaktīvi uzdevumi. Interaktīvo mācību līdzekli var izmantot, lasot vai noklausoties stāsta fragmentu, un tad pildīt uzdevumu, vai arī pildīt uzdevumu, integrējot tos atbilstoši apgūstamajam mācību saturam. Uzdevumus var pildīt pēc kārtas vai arī jauktā secībā.

Mācību un metodiskajā līdzeklī iekļautais integrētais mācību saturs palīdz skolēniem apgūt zināšanas dažādos vides kontekstos, kā arī sekmē šādu caurviju prasmju apguvi:

- kritiskā domāšana un problēmu risināšana – šīs prasmes skolēni apgūst, vērojot, pētot dabas objektus un parādības;
- jaunrade un uzņēmējspēja – rotaļājoties un eksperimentējot ar ierastām darbībām un priekšmetiem, skolēni rada dažādas iepriekš nepieredzētas lietu kombinācijas;
- pašvadīta mācīšanās – skolēni, mācoties ievērot dažādus noteikumus, apgūst prasmi vadīt savu mācīšanos;
- sadarbība – skolēni attīsta sadarbības prasmes, sākumā, veicot dažādus uzdevumus kopā ar pieaugušo, tad, mācoties mācību un sadzīviskās situācijas atrisināt kopā ar vienaudžiem;
- pilsoniskā līdzdalība – skolēni mācās atbildīgi izturēties pret sevi un apkārtni;
- digitālās prasmes – skolēni mācās ievērot digitālo ierīču lietošanas nosacījumus.

1. temats. Ziemas stāsts

Tematu apguves secība

Ziemas stāsts	Pavasara stāsts	Vasaras stāsts	Rudens stāsts
---------------	-----------------	----------------	---------------

Temata mērķis: Sagatavot skolēnus praktiskajai dzīvei un sekmēt viņu adaptāciju sabiedrībā, attīstot individuālās spējas. Dot iespēju sevi pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, atrašanos tajā. Sadarboties un dalīties pieredzē svētku svinēšanā, pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, funkcionēšanu tajā.

Svarīgākie sasniedzamie rezultāti:

- dzied dziesmas, iet rotaļās, dejo dejas, gatavo svētku atribūtus, piedalās svētku svinēšanā, saviem vārdiem stāsta par to nozīmi;

- izrāda vēlmi aplūkot attēlus, runāt, stāstīt par savu pieredzi;
- pilda uzdevumus patstāvīgi vai ar skolotāja palīdzību;
- atrod un izprot matemātiskos jēdzienus *lielāks, vienāds*;
- izpilda un nostiprina skaitīšanas prasmes līdz 7;
- atpazīst krāsas;
- atkārto zināšanas par gadskārtu tradīcijām,
- izprot jēdzienu Ziemassvētki, kas ir tradīcijām bagāti svētki Latvijā, un atpazīst to simbolus.

Temata apguves norise:

Teksta daļa (stāsta fragmenti)	Uzdevumi
Vēro attēlus, klausās un atbild uz jautājumiem, veido dialogu par savu pieredzi, uzdod jautājumus.	Temata ietvarā uzdevumus var pildīt gan secīgi saskaņā ar tekstu, gan izvēlēties tos izpildīt saskaņā ar apgūstamo mācību saturu.

Starppriekšmetu saikne: latviešu valoda, matemātika, sociālās zinības, dabas zinības.

Komentāri:

Temata ietvaros veidotais stāsts ir saistīts ar Ziemassvētku tradīcijām vienas ģimenes vairāku paaudžu vidū. Notikumi sakārtoti daļās, ko var apgūt secīgi vai pielāgot citai mācību tēmai. Praktiski, izpildot uzdevumus, skolēni mācās apgūtās prasmes nostiprināt ar attēlu, simbolu palīdzību. Uzdevumu kopums attīsta runas prasmi, stāstīšanas prasmi un vienkāršus aritmētiskos priekšstatus. Visi uzdevumi paredzēti, lai skolēni varētu darboties patstāvīgi, iesaistīties grupu darbā

vai sadarboties ar pieaugušo. Piederība ģimenei, tuviniekiem un dzīves vietai palīdz veidot jaunas domāšanas darbības: salīdzināšanu, pētīšanu. Pedagoģs izmanto un pielāgo skolēna vajadzībām nepieciešamos atbalsta veidus – ikdienā lietojamās frāzes atbilstoši skolēna individuālajai pieredzei un spējām. Ieteicamais laiks temata apguvei: decembris.

2. temats. Pavasara stāsts

Tematu apguves secība

Ziemas stāsts	Pavasara stāsts	Vasaras stāsts	Rudens stāsts
---------------	------------------------	----------------	---------------

Temata mērķis: Sagatavot skolēnus praktiskajai dzīvei un sekmēt viņu adaptāciju sabiedrībā, attīstot individuālās spējas. Dot iespēju sevi pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, atrašanos tajā. Sadarboties un dalīties pieredzē svētku svinēšanā, pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, funkcionēšanu tajā.

Svarīgākie sasniedzamie rezultāti:

- veido izpratni par dabaszinību tēmām – pavasara ziedi, putnu dziesmas, kukaiņi;

- izpilda un nostiprina skaitīšanas prasmes līdz skaitlim 7;
- izprot jēdzienus – *viens/daudz, tālu/tuvu, vistuvāk/vistālāk*;
- atrod un savieno, vienādo;
- atpazīst krāsas;
- grupē pēc noteiktas pazīmes;
- demonstrē prasmi runāt, stāstīt, pildīt uzdevumus;
- veido stāstījumu par attēliem, novērtē, salīdzina konkrētus priekšmetus.

Temata apguves norise:

Teksta daļa (stāsta fragmenti)	Uzdevumi
Vēro attēlus, klausās un atbild uz jautājumiem, veido dialogu par savu pieredzi, uzdod jautājumus.	Temata ietvarā uzdevumus var pildīt gan secīgi saskaņā ar tekstu, gan izvēlēties tos izpildīt saskaņā ar apgūstamo mācību saturu.

Starppriekšmetu saikne: latviešu valoda, matemātika, sociālās zinības, dabaszinības.

Komentāri:

Temata stāstu veido apraksts par Lieldienu tradīcijām un dabas vērojumiem pavasarī. Notikumi sakārtoti daļās, ko var apgūt secīgi vai pielāgot citām mācību tēmām atsevišķi. Praktiski, izpildot uzdevumus, skolēni mācās apgūtās prasmes nostiprināt ar interaktīvām metodēm. Uzdevumu kopums attīsta runas prasmi, stāstīšanas prasmi, aritmētiskos priekšstatus, kā arī pilnveido dabaszinību priekšstatus par dzīvās dabas

pārmaiņām pavasara periodā. Visi uzdevumi paredzēti, lai skolēni varētu darboties patstāvīgi, iesaistīties grupu darbā vai sadarboties ar pieaugušo un veidot jaunas domāšanas darbības: salīdzināšanu, pētīšanu. Pedagoģs izmanto un pielāgo skolēna vajadzībām nepieciešamos atbalsta veidus – ikdienā lietojamās frāzes atbilstoši skolēna individuālajai pieredzei un spējām. Ieteicamais laiks temata apguvei: marts, aprīlis.

3. temats. Vasaras stāsts

Tematu apguves secība

Ziemas stāsts	Pavasara stāsts	Vasaras stāsts	Rudens stāsts
---------------	-----------------	-----------------------	---------------

Temata mērķis: Sagatavot skolēnus praktiskajai dzīvei un sekmēt viņu adaptāciju sabiedrībā, attīstot individuālās spējas. Dot iespēju sevi pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, atrašanos tajā. Sadarboties un dalīties pieredzē svētku svinēšanā, pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, funkcionēšanu tajā.

Svarīgākie sasniedzamie rezultāti:

- paplašina vārdu krājumu;
- veido izpratni par gadskārtu tradīcijām;

- patstāvīgi darbojas ar interaktīvo materiālu;
- atrod un parāda, diferencē un grupē dzīvas būtnes, augus, dabas procesus;
- izpilda un nostiprina skaitīšanas prasmes līdz skaitlim 10;
- izprot jēdzienus – *skaitlis/cipars*, salīdzina un savieno;
- demonstrē prasmi runāt, stāstīt, pildīt uzdevumus;
- veido stāstījumu pēc savas pieredzes.

Temata apguves norise:

Teksta daļa (stāsta fragmenti)	Uzdevumi
Vēro attēlus, klausās un atbild uz jautājumiem, veido dialogu par savu pieredzi, uzdod jautājumus.	Temata ietvarā uzdevumus var pildīt gan secīgi saskaņā ar tekstu, gan izvēlēties tos izpildīt saskaņā ar apgūstamo mācību saturu.

Starppriekšmetu saikne: latviešu valoda, matemātika, sociālās zinības, dabaszinības.

Komentāri:

Temata izklāstu veido apraksts par vasaras saulgriežiem, dzīvi vasarā. Mācību saturs veido izpratni par dabas procesiem vasarā. Skolēni apgūst pašapkalpošanās prasmi – apģērba izvēle dažādos laikapstākļos. Skolēniem, kuriem nav priekšstata par tēmā aptvertiem jēdzieniem, pedagoga vadībā var nostiprināt zināšanas un prasmes par dažādām

ekosistēmām – dīķis, pļava. Uzdevumu kopums atklāj gadskārtu tradīciju ieražas un simbolus vasaras saulgriežos. Pedagoģs izmanto un pielāgo skolēna vajadzībām nepieciešamos atbalsta veidus – ikdienā lietojamās frāzes atbilstoši skolēna individuālajai pieredzei un spējām. laiks temata apguvei: maijs.

4. temats. Rudens stāsts

Tematu apguves secība

Ziemas stāsts	Pavasara stāsts	Vasaras stāsts	Rudens stāsts
---------------	-----------------	----------------	----------------------

Temata mērķis: Sagatavot skolēnus praktiskajai dzīvei un sekmēt viņu adaptāciju sabiedrībā, attīstot individuālās spējas. Dot iespēju sevi pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, atrašanos tajā. Sadarboties un dalīties pieredzē svētku svinēšanā, pilnveidot un apgūt zināšanas par kultūras vidi, funkcionēšanu tajā.

Svarīgākie sasniedzamie rezultāti:

- praktiski darbojas ar interaktīvo materiālu;
- atrod un savieno divas daļas, veidojot veselo;

- vingrinās un praktiski lieto pašapkalpošanās prasmes, izvēloties laikapstākļiem piemēroto apģērbu;
- saklāj galdu atbilstoši gadskārtu tradīcijām;
- lieto apgūtos vārdus, atbild uz jautājumiem, parāda nosauktos attēlus;
- izrāda interesi sadarboties, pēta atbilstošos simbolus;
- izrāda vēlmi aplūkot attēlus, runāt par redzēto, piedzīvoto;
- patstāvīgi vai kopā ar pedagogu analizē, atrod vajadzīgo;
- aktīvi piedalās gadskārtu tradīciju svinēšanā.

Temata apguves norise:

Teksta daļa (stāsta fragmenti)	Uzdevumi
Vēro attēlus, klausās un atbild uz jautājumiem, veido dialogu par savu pieredzi, uzdod jautājumus.	Temata ietvarā uzdevumus var pildīt gan secīgi saskaņā ar tekstu, gan izvēlēties tos izpildīt saskaņā ar apgūstamo mācību saturu.

Starppriekšmetu saikne: latviešu valoda, sociālās zinības, dabaszinības.

Komentāri:

Temata izklāstu veido apraksts par Mārtiņdienas tradīcijām un dzīvi rudenī. Mācību saturs veido izpratni par dabas procesiem rudenī. Skolēni apgūst pašapkalpošanās prasmi – apģērba izvēle dažādos laika apstākļos. Skolēni, kuriem nav priekšstata par tematā aptvertajiem jēdzieniem, sadarbojoties ar pedagogu, apgūst un nostiprina zināšanas

par dārzeņiem, kokiem un sēnēm. Uzdevumu kopums atklāj gadskārtu tradīciju ieražas un simbolus Mārtiņos. Pedagoģs izmanto un pielāgo skolēna vajadzībām nepieciešamos atbalsta veidus – ikdienā lietojamās frāzes atbilstoši skolēna individuālajai pieredzei un spējām. Ieteicamais laiks temata apguvei: septembris, oktobris.

Projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

© Valsts izglītības satura centrs | ESF projekts Nr.8.3.1.1/16/I/002
Kompetenču pieeja mācību saturā